

Document type	Title	Issue
DESCRIPTION		FINAL
Approved by (department acronym, name)	File name	Info class
		EXTERNAL
Issued by (department acronym name phone)	Date	Page
CA Henrik Gustafsson + 46 70 086 58 99	250604	1(5)
To (department acronym name)	For information (department acronym name)	

Remissvar Scania CV AB AI-kommissionens Färdplan för Sverige (SOU 2025:12) DNR Fi2025/00457

Sammanfattning av Scanias synpunkter

AI – En avgörande förändringskraft

Scania välkomnar rapportens fokus på AI:s roll som samhällsförändrare.

Sverige har tidigare lyckats med tekniska skiften och är en innovationsledare, men ligger nu efter i AI-utvecklingen – plats 25 i Global AI Index 2024 anses lågt. Detta kräver kraftsamling och prioriteringar.

Industriell påverkan och självkörande fordon

AI påverkar hela Scanias värdekedja och verksamhet. Självkörande tunga fordon är redan i serieproduktion hos Scania och bidrar till effektivare, säkrare transporter samt mildrar förarbristen.

Viss obalans i rapportens fokus – offentlig sektor dominerar

Scania anser att rapporten borde innehålla djupare analyser kring AI:s påverkan på svensk exportindustri. Utmaningar både på kort och lång sikt är ofta liknande de i offentlig sektor.

Forskningsmiljöer och excellenscenter

Starkt stöd för att bygga upp excellenscenter inom AI med en arbetsström för fordon och transporter. Dessa miljöer bör vara koncentrerade, resursstarka och samverka mellan industri, akademi och offentlig sektor – både för spetsforskning och tillämpad innovation.

Komplexitet i datadelning inom tung fordonsindustri

Datadelning är mer komplicerat än i personbilsindustrin – fordonen är ofta skräddarsydda, ägs ofta inte av föraren och involverar flera komponentleverantörer.

Överreglering bör undvikas – marknadsdrivna lösningar finns redan.

Självkörande fordon kräver fortsatt nationell satsning

Frågan behandlas ytligt i rapporten, trots sin strategiska betydelse för Sverige som fordonsnation. Behov av uppdaterad svensk strategi för att möta den snabba globala utvecklingen, särskilt i USA och Kina.

Document type	Title	Issue
DESCRIPTION		FINAL
Approved by (department acronym, name)	File name	Info class
		EXTERNAL
Issued by (department acronym name phone)	Date	Page
CA Henrik Gustafsson + 46 70 086 58 99	250604	2(5)

EU-perspektiv och internationell konkurrenskraft

Scania stödjer EU:s inriktning att prioritera fordonsindustrins konkurrenskraft, inklusive kommande regelverk och initiativ för självkörande fordon. Svenskt engagemang i europeiska AI- och fordonsinitiativ är avgörande för svensk global konkurrenskraft.

Remissvaret i sin helhet:

Angelägen färdplan för svensk konkurrenskraft i en föränderlig tid

Scania tackar för möjligheten att svara på remissen.

Scania ser AI-kommissionens rapport som angelägen då den lyfter fram AI som kraft för stor samhällsförändring med stor betydelse för Sverige. Scania delar kommissionens slutsats att Sverige historiskt mycket väl hanterat liknande stora förändringar som industrialisering, utbyggnad av väg – och järnvägstransporter, elproduktion och telekommunikation - men att Sverige samtidigt nu 2025 måste agera snabbare och troligen ligger efter globalt gällande AI.

Sverige har plats 25 i Global AI index 2024 vilket får ses som lågt jämför med de placeringar Sverige exempelvis får i olika former av innovationsindex där vi ofta hamnar bland Europas eller rentav världens absolut ledande länder.

AI förändrar hela samhället och därmed också företag inom svensk exportindustri som Scania – produktutveckling, produktionsprocesser och administration förändras .

Utvecklingen mot SDV, Software Defined Vehicles, kommer att accelerera behovet av stora datamängder och AI inom vår industri.

Steg för steg kommer transportsystemet förändras med stegvis utrullning av självkörande fordon – även om detta först sker på avgränsade platser som gruvor och stora godsterminaler. Scania har redan serieproducerat självkörande lastbilar för gruvtransporter i Australien och kommer i en nära framtid leverera självkörande gruvlastbilar till Brasilien.

Självkörande och uppkopplade tunga fordon tillhör tillsammans med elektrifieringen megatrenderna inom vår industri.

Självkörande tunga fordon är ett av flera exempel på de globala nyttor AI skapar då en ökad grad självkörande fordon optimerar transportflöden, minskar energiförbrukningen, mildrar den globala förarbristen och även ökar trafiksäkerheten.

Document type

DESCRIPTION

Approved by (department acronym, name)

Issued by (department acronym name phone)

CA Henrik Gustafsson + 46 70 086 58 99

Title

File name

Date

250604

Issue

FINAL

Info class

EXTERNAL

Page

3(5)

Stort fokus på offentlig sektor i rapporten – även om landets stora exportföretag har liknande utmaningar

Scania noterar ett stort fokus i slutrapporten hur AI kan förbättra och förenkla arbetet i kommuner och statliga myndigheter. Kommissionen agerade visserligen snabbt och slutförde rapporten tidigare än planerat – dock saknas djupare analyser kring hur AI påverkar svensk exportindustri.

Ofta finns dock liknande utmaningar både i offentlig sektor och större exportföretag.

Både offentlig sektor och stora företag hanterar stora, komplexa, breda verksamheter med en relativt stor administration.

Båda typerna av organisationer har en viktig roll att lösa både daglig produktion och arbeta fram nya lösningar på stora samhällsutmaningar som klimatfrågan och den nya säkerhetspolitiska situationen som Sverige och Europa befinner sig i.

Scania anser att det arbete som tar vid i regeringskansliet och myndigheter bör ta in de förändringar och möjligheter som AI innebär både för myndigheter och företag. Särskilt inom de områden som är strategiskt viktiga för Sverige.

Datadelning – speciell situation för tung fordonsindustri men även tydliga nyttor med öppen datadelning

Rapporten lyfter fram vikten av datadelning som "bränslet som driver AI".

Datadelning mer något mer speciellt för den tunga fordonsindustrin. Jämfört med en personbil är tung lastbil eller buss ett kommersiellt fordon som används som ett arbetsredskap, föraren är sällan fordonets ägare, komponenter från påbyggare som en kran, ett flak, ett skåp eller mer avancerade maskiner är ofta en del i det kompletta fordonet och fordonet är ofta unikt anpassat för kundens behov utifrån dennes transportuppdrag.

Lösningar för datadelning är kommersiellt driven i dag i vår industri – fleet management service med förebyggande och flexibelt underhåll för kunderna finns redan idag. Scania ser därför skäl att inte överreglera datadelning och heller inte reglera för tidigt.

EU:s dataakt säkerställer på många sätt det regulatoriska ramverket för tillgång till fordonsdata.

Document type

DESCRIPTION

Approved by (department acronym, name)

Title

File name

Issue

FINAL

Info class

EXTERNAL

Issued by (department acronym name phone)

CA Henrik Gustafsson + 46 70 086 58 99

Date

250604

Page

4(5)

Scania ser datadelning som rör kartor och infrastruktur som positivt gällande exempelvis vägarbeten, olyckor, kösituationer och tillfälliga vägavstängningar som mycket positivt för att både lyckas med självkörande fordon och rent allmänt skapa effektivare och säkra transportflöden

Självkörande fordon och framtidens transportsystem – angeläget för Sverige som fordonsindustriland

Självkörande fordon och framtidens transportsystem tar relativt lite plats i rapporten. Den senaste stora utredningen i Sverige om detta gjordes 2015-2018 (SOU 2018:16 vägen till självkörande fordon) – det är angeläget att Sverige som fordonsindustriland inte tappar fart på området. Snabb utveckling på självkörandeområdet i flera andra delar av världen framförallt USA och Kina.

Återigen har EU i sin helhet och även Sverige halkat efter. AI-kommissionens rapport får gärna få olika uppföljare med fördjupning i olika samhällssektorer och tekniker som exempelvis självkörande fordon.

Det finns även flera områden för fördjupning utöver självkörande fordon som Scania ser som intressanta – det kan handla om produktionsteknik och produktutvecklingsprocesser.

EU-perspektivet på AI och industri avgörande både för Sveriges och EU:s konkurrenskraft

Scania delar AI-kommissens bedömning om att EU-perspektivet är viktigt särskilt när 2025 och åren framåt verkligen blir en tid när EU:s globala konkurrenskraft sätts i centrum. I EU:s konkurrenskraftsplan för fordonsindustrin som presenterades i mars 2025 framhålls vikten av att EU fortsätter utveckla regelverk för självkörande fordon. Scania ser positivt på att detta är en viktig del av EU kommissionens konkurrenskraftsplan för fordonsindustrin.

Redan 2026 planeras bättre anpassade regelverk från EU för tester av självkörande fordon och förarstödssystem för tester på allmän väg. En Europeisk allians för självkörande och uppkopplade fordon kommer också presenteras. Ett svenskt engagemang från både myndigheter, akademi och industri i alliansen för självkörande och uppkopplade fordon kommer vara till stor nytta både för utvecklingen av hållbara transportsystem i Europa och globalt och svensk fordonsindustris konkurrenskraft.

Document type

DESCRIPTION

Approved by (department acronym, name)

Issued by (department acronym name phone)

CA Henrik Gustafsson + 46 70 086 58 99

Title

File name

Date

250604

Issue

FINAL

Info class

EXTERNAL

Page

5(5)

En förutsättning för att svensk industri ska kunna utveckla och erbjuda AI-lösningar i världsklass är att det finns tydliga och praktiskt användbara sätt att säkerställa regelefterlevnad – särskilt gentemot EU:s AI Act och liknande lagstiftning. I dagsläget saknas tillförlitliga metoder för att tekniskt testa om en lösning uppfyller kraven.

Här vore det värdefullt med certifieringssystem eller andra standardiserade förfaranden som ger företag möjlighet att verifiera att deras lösningar ligger inom ramen för lagstiftningen – på ett sätt som är trovärdigt både juridiskt och tekniskt. Här skulle Sverige kunna leda och driva på inom EU med tydliga standarder och certifieringar.

Starka forsknings och innovationsmiljöer och ett AI-excellenscenter

Scania välkomnar förslaget om svenska excellenscenter inom AI. Starka forskningsmiljöer inom AI behöver präglas av excellens och excellensbegreppet behöver i sin tur inkludera ett nära samarbete mellan akademi, industri och offentlig sektor samt nyttogörande. Detta innebär också att det behövs en bättre balans mellan spetsforskning och innovation.

Därtill, för att nå internationell lyskraft är det väsentligt att miljöerna hålls koncentrerade (exempelvis på ett fåtal platser) så tillräckligt med resurser kan aggregeras. Scania ser det som mycket intressant med ett svenskt AI-excellenscenter med en tydlig arbetsström kopplad till fordon och transporter.

Henrik Gustafsson
Public Affairs Manager
henrik.gustafsson@scania.com
070-0865899